

Брюксел, 28.4.2020 г.
COM(2020) 169 final

**СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И
СЪВЕТА**

**Тълкувателно съобщение на Комисията относно прилагането на счетоводните и
пруденциалните правни норми за улесняване на банковото кредитиране в ЕС**

Подкрепа за бизнеса и домакинствата в контекста на COVID-19

Тълкувателно съобщение на Комисията относно прилагането на счетоводните и пруденциалните правни норми за улесняване на банковото кредитиране в ЕС

Подкрепа за бизнеса и домакинствата в контекста на COVID-19

1. Въведение и контекст

Силният икономически шок, предизвикан от пандемията от COVID-19, и извънредните мерки за ограничаване на разпространението на вируса имат значително икономическо въздействие — както върху търсенето, така и върху предлагането. Проблемите за бизнеса са свързани с веригата на снабдяване, временното прекратяване на дейността и намаленото търсене, а за домакинствата — с безработицата и спада в доходите.

Свиването на икономическата дейност ще се почувства най-остро през следващите месеци. Домакинствата и платежоспособните дружества следва да бъдат подпомогнати, за да устоят на този икономически спад и на недостига на ликвидност, който той ще причини.

1.1. Ролята на банките за смекчаване на икономическото въздействие на COVID-19

За разлика от световната финансова криза, икономическият шок, предизвикан от разпространението на COVID-19, не се дължи на банковия сектор или, в по-широк аспект, на финансовата система. Днес банките в ЕС са много по-устойчиви, отколкото през 2008 г. Коефициентите на капиталова адекватност и ликвидните буфери се подобриха значително, като ливъриджът на банките и зависимостта им от краткосрочно финансиране намалеха. Координираните от Европейския банков орган (ЕБО) тестове за устойчивост показаха, че банковият сектор на ЕС е достатъчно подготвен, за да устои на тежка рецесия при широк спектър от сценарии. От своя страна, останалата част от финансовата система също се справя задоволително с неблагоприятните условия, породени от кризата с Covid-19.

Стабилността на банките в Съюза е фактор за възловата роля, която те следва да имат за преодоляването на породения от кризата с Covid-19 икономически шок и за подготовката на едно бързо възстановяване, въпреки че те самите неизбежно ще бъдат засегнати от трудностите, пред които са изправени техните клиенти, и от засилената нестабилност на финансовите пазари. Банките могат да изпълнят тази роля, като запазят кредитния поток към най-засегнатите си клиенти и по-специално към малките и средните предприятия (МСП).

Държавите членки, органите на Съюза и международните инстанции предприеха бързи и решителни действия, за да предоставят на банките необходимите лостове за ефективно насочване на средствата към бизнеса и домакинствата.

- С цел да се насърчи банковото кредитиране на най-засегнатите от кризата с COVID-19 и да се подобрят още повече условията за финансиране във всички икономически сектори, централните банки съответно засилиха подкрепата си на ликвидността на банките и разшириха програмите си за закупуване на активи.

- Банковите надзорни органи в ЕС временно облекчиха капиталовите, ликвидните и операционните изисквания към банките, за да им позволят да продължат да изпълняват, въпреки многобройните предизвикателства, ролята си на източник на финансиране за реалната икономика¹. В международен план, Базелският комитет по банков надзор (БКБН) обяви едногодишно удължаване на договорения на международно равнище срок за въвеждане на окончателните стандарти по „Базел III“², така че да се освободи оперативен капацитет на банките и надзорните органи, и одобри предоставянето на банките на по-голяма гъвкавост при постепенното въвеждане на счетоводното отчитане, според новите нормативни изисквания, на очакваните кредитни загуби, така че да се ограничи въздействието върху техния изискуем капитал³.
- Като част от координирания отговор на ЕС за противодействие на икономическото въздействие на кризата с COVID-19⁴, Европейската комисия използва цялата гъвкавост, предвидена в уредбата на държавната помощ⁵ и в Пакта за стабилност и растеж⁶, за да позволи на държавите членки да предприемат решителни и координирани фискални мерки. Благодарение на тази гъвкавост държавите членки въведоха ответни мерки, по-специално под формата на гарантирани от правителството заеми или схеми за разсрочване на плащанията („мораториуми“), така че да не пресъхва банковото кредитиране в настоящите условия на несигурност и да се облекчи непосредственият финансов натиск върху бизнеса и домакинствата.

Тези мащабни парични, регулаторни и фискални мерки предоставят на банките необходимите ресурси и гъвкавост за подкрепа на икономиката на ЕС по време на кризата с COVID-19. Сега банките трябва, без да се отклоняват от принципа на предпазливост, да използват освободения капитал и ликвидност, за да насочат финансирането към тези дружества и домакинства, които са пряко засегнати от внезапното свиване на икономическата дейност. Така ще се овладеят неблагоприятните последици върху икономиката на ЕС и ще се благоприятства нейното по-бързо и силно възстановяване.

Комисията признава и приветства усилията на банките да подпомагат домакинствата и бизнеса в преодоляването на тази безпрецедентна криза⁷. Предвид мащаба на кризата, от

¹ Вж. например обявените на 12 март от ЕЦБ мерки на следния електронен адрес:

<https://www.bankingsupervision.europa.eu/press/pr/date/2020/html/ssm.pr200312~43351ac3ac.en.html>.

² Вж. съобщението за медиите „Governors and Heads of Supervision announce deferral of Basel III implementation to increase operational capacity of banks and supervisors to respond to Covid-19“ [„В отговор на Covid-19 управителите и ръководителите на надзорни органи обявяват отлагане на въвеждането на „Базел III“ с цел увеличаване на оперативния капацитет на банките и надзорните органи“], 27 март 2020 г., на следния електронен адрес:

<https://www.bis.org/press/p200327.htm>.

³ Вж. съобщението за медиите „Basel Committee sets out additional measures to alleviate the impact of Covid-19“ [„Базелският комитет определя допълнителни мерки за смекчаване на въздействието на Covid-19“], 3 април 2020 г., на следния електронен адрес: <https://www.bis.org/press/p200403.htm>.

⁴ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Европейския съвет, Съвета, Европейската централна банка, Европейската инвестиционна банка и Еврогрупата „Координирани икономически мерки в отговор на пандемията от COVID-19“, COM(2020) 112 final, 13.3.2020 г.

⁵ Съобщение на Комисията „Временна рамка за мерки за държавна помощ в подкрепа на икономиката в условията на сегашния епидемичен взрив от COVID-19“, COM(2020) 1863 final от 19.3.2020 г., изменен с COM(2020) 2215 final от 3.4.2020 г.

⁶ Съобщение на Комисията до Съвета относно активирането на общата клауза за дерогация, предвидена в Пакта за стабилност и растеж, COM(2020) 123 final, 20.3.2020 г.

⁷ По-специално банките и националните банков асоциации въведоха за уязвимите семейства отсрочено плащане на наемите, а за засегнатите от COVID-19 клиенти — на погасителните вноски на корпоративните заеми и договорите за лизинг, както и на потребителските кредити. Освен това банките предоставиха допълнителни кредитни линии на

банковия сектор и финансовата система се очаква да насочат всички усилия в подкрепа на ответните политически мерки. Икономическите предизвикателства, породени от пандемията от COVID-19, могат да бъдат преодолени само ако участниците от публичния и частния сектор тясно си сътрудничат. В резолюцията си от 17 април⁸ Европейският парламент настоя за проактивна роля на банковия сектор в тази криза, а в своето изявление⁹, прието на 16 април, министрите на финансите от ЕС призоваха банковия сектор да подкрепя домакинствата и дружествата, засегнати от епидемията от COVID-19, за да се осигури непрекъснатост на дейността.

1.2. Гъвкавост в рамките на нормативната уредба в контекста на кризата с COVID-19

В нормативната уредба на банковия сектор е предвидена голяма свобода на действие по отношение на публичните и частните инициативи, с които се подпомага кредитирането на засегнатите от кризата с COVID-19 клиенти, при съблюдаване на принципа на предпазливост. Комисията насърчава банките да се възползват в пълна степен от гъвкавостта, заложена в действащите счетоводни¹⁰ и пруденциални¹¹ правни норми, за да подкрепят икономиката на ЕС при извънредните обстоятелства на разпространение на COVID-19. Само по себе си въвеждането на мерките за удовлетворяване на краткосрочните потребности от ликвидност не следва автоматично да поражда по-строغو счетоводно или пруденциално третиране — стига финансовото положение да не се влошава по друг начин.

Същевременно от решаващо значение е банките да продължават да измерват рисковете по точен, последователен и прозрачен начин: това е необходимо, за да се проследи въздействието на кризата с COVID-19 върху икономиката на ЕС, и представлява основата на един устойчив банков сектор. Това означава, че банките трябва да продължат да установяват при кои ситуации има риск от финансови затруднения за кредитополучателите, които от своя страна биха могли да повлияят върху дългосрочния им капацитет да погасяват заемите си. Банките трябва също така да продължат да прилагат изискваните по силата на законодателството на ЕС стриктни стандарти за кредитиране и познаване на клиентелата.

1.3. Необходимост от координиран отговор

разположение на МСП и самостоятелно наетите лица, като също така улесниха изплащането на обезщетенията за безработица. Банките играят и възлова роля в обработването на заявленията за отпускане на насърчителни заеми, предоставени във връзка с COVID-19, както и за достигането на тези заеми до техните получатели. Освен това банките вдигнаха таваните за безконтактни плащания, за да се улеснят сигурните разплащания между потребителите и търговците на дребно.

⁸ Резолюция на Европейския парламент от 17 април 2020 г. относно координирани действия на ЕС за борба с пандемията от COVID-19 и последиците от нея, 2020/2616(RSP).

⁹ Изявление на министрите на финансите от ЕС за продължаване на банковото кредитиране и за поддържане на добре функциониращ застрахователен сектор в условията на пандемията от COVID-19, 16 април 2020 г.

¹⁰ Регламент (ЕС) 2016/2067 на Комисията от 22 ноември 2016 г. за изменение на Регламент (ЕО) № 1126/2008 за приемане на някои международни счетоводни стандарти в съответствие с Регламент (ЕО) № 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета във връзка с Международен стандарт за финансово отчитане 9.

¹¹ Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници; Директива 2013/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно достъпа до осъществяването на дейност от кредитните институции и относно пруденциалния надзор върху кредитните институции и инвестиционните посредници.

В съобщението си „Координирани икономически мерки в отговор на пандемията от COVID-19“¹² Комисията прикани пруденциалните и счетоводните органи да доуточнят как е най-добре да се използва гъвкавостта, предвидена в съществуващата нормативна уредба. ЕБО¹³, органът за банков надзор на Европейската централна банка (ЕЦБ)¹⁴, Европейският орган за ценни книжа и пазари (ЕОЦКП)¹⁵ и Комитетът на европейските органи за надзор на одита (КЕОНО)¹⁶ поясниха как гъвкавостта, предвидена в съществуващите счетоводни и пруденциални правни норми, позволява извънредните мерки, предприети в отговор на тази безпрецедентна ситуация, да бъдат управлявани строго и същевременно — внимателно. Комисията приветства и неотдавнашните изявления на БКБН¹⁷ и Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС)¹⁸.

Наложително е всички органи да продължат да действат координирано и последователно, когато определят как да се използва предвидената в съответните им норми гъвкавост, с цел да се осигури максимална яснота и еднакви условия на конкуренция в рамките на единния пазар. Единната нормативна уредба се прилага за всички банки в ЕС: причиненият от пандемията шок не следва да нарушава еднообразното прилагане на правните норми в отделните държави членки. Например надзорните органи на територията на Съюза следва да третира по един и същ начин въведените в контекста на COVID-19 мерки — гаранции по заемите или мораториуми върху плащанията, с едни и същи характеристики. Осигуряването на еднообразно прилагане на предвидената в правните норми гъвкавост допринася за запазване на целостта на единния пазар, което е възлов фактор за по-бързото възстановяване. Комисията приканва ЕБО да направи преглед на начина, по който предоставените в отговор на кризата с COVID-19 публични гаранции следва да бъдат третирани за целите на ограничаване на риска, и по целесъобразност да предостави допълнителни насоки.

Предвидената в правните норми гъвкавост бе ефективно използвана при редица приети от ЕС и националните органи ответни мерки за увеличаване в максимална степен на кредитния капацитет на банките. Надзорните органи разрешиха на банките временно да използват ликвидни и капиталови резерви, а определените на национално равнище органи понижиха няколко макропруденциални изисквания за капиталов буфер, с което на практика освободиха значителен капитал от изискуемите ограничения. Това са навременни ответни мерки, които отразяват логиката на пруденциалните буфери и значението те да могат да бъдат

---

¹² Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Европейския съвет, Съвета, Европейската централна банка, Европейската инвестиционна банка и Еврогрупата „Координирани икономически мерки в отговор на пандемията от COVID-19“, COM(2020) 112 final, 13.3.2020 г.

¹³ Вж. изявлението на ЕБО за прилагането на пруденциалната уредба във връзка с неизпълнението, реструктурирането и МСФО 9 в контекста на мерките във връзка с COVID-19, 25 март 2020 г.

¹⁴ Вж. съобщението за медиите „ECB Banking Supervision provides further flexibility to banks in reaction to coronavirus“ [„Банковият надзор на ЕЦБ предоставя на банките допълнителна гъвкавост в отговор на разпространението на коронавируса“] и придружаващите го отговори на често задавани въпроси, 20 март 2020 г.

¹⁵ Вж. изявлението на ЕОЦКП за счетоводните последици от разпространението на COVID-19 върху изчисляването по МСФО 9 на очакваните кредитни загуби, 25 март 2020 г.

¹⁶ Вж. изявлението на КЕОНО, в което се подчертават областите от голямо значение с оглед на въздействието на ситуацията с Covid-19 върху одитите на финансовите отчети, 25 март 2020 г.

¹⁷ Вж. „Measures to reflect the impact of Covid-19“ [„Мерки за отразяване на въздействието на Covid-19“], БКБН, 3 април 2020 г.

¹⁸ Вж. изявлението на СМСС за МСФО 9 и Covid-19 „Accounting for expected credit losses applying IFRS 9 Financial Instruments in the light of current uncertainty resulting from the covid-19 pandemic“ [„Отчитане на очакваните кредитни загуби при прилагане на МСФО 9 „Финансови инструменти“ в контекста на съществуващата несигурност поради пандемията от Covid-19“], 27 март 2020 г.

освобождавани и използвани при необходимост. Банките следва да използват капиталовите буфери, за да не пресъхва кредитирането на реалната икономика, а пазарите не следва да стигматизират използването им при сегашните обстоятелства. Комисията насърчава ЕССР да координира подход на равнище ЕС за използване на макропруденциалните буфери във фазите на криза и възстановяване.

Банките трябва да могат да продължат да изпълняват по време на кризата с COVID-19 възловата си роля в подкрепа на икономиката на ЕС, поради което, с цел да се изясни максимално въпросът на настоящия етап, в настоящото съобщение се потвърждава гъвкавостта, изтъкната от ЕБО¹⁹, ЕЦБ²⁰, ЕОЦКП²¹ и КЕОНО²², както и от БКБН²³ и СМСС²⁴. В настоящото съобщение се припомнят основните характеристики на издадените от тези органи насоки с цел да се засили колективният ангажимент за еднообразно и съгласувано прилагане на предвидената в правните норми на Съюза гъвкавост (раздели 2 и 3). В съобщението се изтъква и възловата роля, която, наред с тази на публичния сектор, се отрежда на банковия сектор на ЕС за смекчаване на икономическото въздействие на кризата с COVID-19 и насърчаване на бързото възстановяване след кризата; в него се открояват и областите, в които банките се приканват да действат отговорно (раздел 4). Накрая, в съобщението се изтъква необходимостта от целеви промени в дадени аспекти на пруденциалната уредба с цел да се максимизира капацитетът на банките за кредитиране на бизнеса и домакинствата, като при това се следи как банките използват освободените ресурси, за да увеличат предлагането на банково кредитиране (раздел 5).

2. Предвидена гъвкавост в МСФО 9 „Финансови инструменти“

По искане на Съвета за финансова стабилност (СФС) и на G-20 СМСС въведе чрез международния стандарт за финансово отчитане (МСФО) 9 по-далновиден подход към провизирането за загуби по заеми. МСФО 9 е резултат от научен при последната финансова криза урок, когато на редица банки провизиите за загуби по кредити се оказаха недостатъчни, за да поемат загубите при неизпълнение от кредитополучателите. Бяха изразени опасения, че прилагането, според изискванията на МСФО 9, на подхода на очакваните кредитни загуби (ОКЗ) автоматично ще доведе до внезапно и значително увеличаване на провизиите на банките за кредитни загуби, което от своя страна ще намали кредитния им капацитет.

---

¹⁹ Вж. изявлението на ЕБО за прилагането на пруденциалната уредба във връзка с неизпълнението, реструктурирането и МСФО 9 в контекста на мерките във връзка с COVID-19, 25 март 2020 г.; [Насоки на ЕБО относно въведените в контекста на кризата с COVID-19 законодателни и незаконодателни мораториуми върху погасителните вноски, 2 април 2020 г.](#)

²⁰ Вж. публикуваните от банковия надзор на ЕЦБ често задавани въпроси за надзорните мерки на ЕЦБ в отговор на разпространението на коронавируса, 20 март 2020 г.; Писмо на банковия надзор на ЕЦБ до значимите институции „IFRS 9 in the context of the coronavirus (COVID-19) pandemic“ [„МСФО 9 в контекста на пандемията от коронавируса COVID-19“], 1 април 2020 г.

²¹ Вж. изявлението на ЕОЦКП за счетоводните последици от разпространението на COVID-19 върху изчисляването по МСФО 9 на очакваните кредитни загуби, 25 март 2020 г.

²² Вж. изявлението на КЕОНО, в което се подчертават областите от голямо значение с оглед на въздействието на ситуацията с Covid-19 върху одитите на финансовите отчети, 25 март 2020 г.

²³ Вж. „Measures to reflect the impact of Covid-19“ [„Мерки за отразяване на въздействието на Covid-19“], БКБН, 3 април 2020 г.

²⁴ Вж. изявлението на СМСС за МСФО 9 и Covid-19 „Accounting for expected credit losses applying IFRS 9 Financial Instruments in the light of current uncertainty resulting from the covid-19 pandemic“ [„Отчитане на очакваните кредитни загуби при прилагане на МСФО 9 „Финансови инструменти“ в контекста на съществуващата несигурност поради пандемията от Covid-19“], 27 март 2020 г.

Подходът на ОКЗ съгласно МСФО 9 предполага преценяване и гъвкавост. Както посочи СМСС, от банките (и другите дружества) не се очаква механично да прилагат своите съществуващи подходи на ОКЗ, за да определят размера на провизиите при извънредни ситуации, каквато е например кризата с COVID-19. Комисията очаква банките да се възползват изцяло от предвидените в МСФО 9 възможности за преценка и гъвкавост, за да се смекчи всяко неоправдано въздействие на кризата с COVID-19 върху банковите провизии за ОКЗ, без да се подкопава доверието на инвеститорите.

Оценка на значително увеличение на кредитния риск

Оценката на банките за значително увеличение на кредитния риск (ЗУКР) следва да се основава на оставащия жизнен цикъл на съответните финансови активи. Породените от кризата с COVID-19 внезапни спорадични увеличения на вероятността от неизпълнение (ВН), които се очаква да бъдат временни, не следва да водят до значително увеличение на ВН за целия жизнен цикъл. Поради това те по принцип не би следвало да доведат до значително увеличение на кредитния риск спрямо очакваната ВН през следващите дванадесет месеца.

Когато преценяват дали е настъпило ЗУКР, банките следва задълбочено да проучат сценариите, основани на дългосрочни стабилни макроикономически прогнози. За да се прецени дали е настъпило ЗУКР, МСФО 9 предвижда референтен времеви момент (отчетната дата). Своеобразната същност на кризата с COVID-19 затруднява получаването от банките на достатъчно количество рационална и аргументирана информация за изготвянето на надеждни далновидни сценарии за определянето на ЗУКР. Вместо механично да екстраполират настоящата несигурност за идните години, банките, както препоръчва ЕЦБ, следва задълбочено да проучат сценариите, основани на дългосрочни стабилни макроикономически прогнози²⁵. В писмо до значимите институции ЕЦБ посочи как те следва да използват макроикономическите прогнози на службите на ЕЦБ за своята оценка, съгласно МСФО 9, на ЗУКР и на провизиите за ОКЗ²⁶.

Налагане на мораториуми и определяне на промените и ЗУКР

Малко вероятно е въведените поради кризата с COVID-19 временни ответни мерки, като например частни или законово установени мораториуми, да представляват значителни „промени“²⁷ по смисъла на МСФО 9. Банките следва да преценяват ситуацията въз основа на количествени и качествени параметри и да отчитат специфичните характеристики на мораториумите, за да определят дали последните биха довели до „промяна“ съгласно МСФО 9 или дали дадена промяна е „значителна“ и следователно би наложила отписване на кредита. Комисията е съгласна с изявлението на ЕОЦКП, че ако ответните мерки са временни и са свързани с разпространението на COVID-19, както и че ако нетната икономическа стойност на кредита не е засегната съществено, вероятността промените да са значителни е малка.

Фактът, че по даден заем е бил въведен частен или законоустановен мораториум, не следва сам по себе си автоматично да го прави заем със ЗУКР. Мораториумите определят

²⁵ Вж. съобщението за медиите „ECB Banking Supervision provides further flexibility to banks in reaction to coronavirus“ [„Банковият надзор на ЕЦБ предоставя на банките допълнителна гъвкавост в отговор на разпространението на коронавируса“] и придружаващите го отговори на често задавани въпроси, 20 март 2020 г.

²⁶ Вж. Писмо на ЕЦБ до значимите институции „IFRS 9 in the context of the coronavirus (COVID-19) pandemic“ [„МСФО 9 в контекста на пандемията от коронавируса COVID-19“], 1 април 2020 г.

²⁷ Съгласно определението в МСФО 9, параграф 5.4.3 (приложение към Регламент (ЕС) 2016/2067 на Комисията от 22 ноември 2016 г.).

наново датата, от която следва да се изчисляват дните, в които кредитополучателите са в просрочие²⁸. Поради това те не засягат 30-дневната оборима презумпция за приемане на наличие на ЗУКР, нито 90-дневното просрочие, след което се приема, че кредитополучателят е в неизпълнение. МСФО 9 обаче не изисква заемите, които са били обслужвани без проблеми преди кризата с COVID-19 и които са предмет на временен частен или законоустановен мораториум, да водят автоматично до значително по-високи очаквани провизии за ОКЗ.

В публикуваните на 25 март от ЕБО и ЕОЦКП изявления²⁹ се поясни, че МСФО 9 не изисква ответните мерки да водят автоматично до ЗУКР. От своя страна, на 27 март СМСС публикува документ за прилагането на МСФО 9 в контекста на кризата с COVID-19, в който се потвърждава предвидената в МСФО 9 гъвкавост и изрично се посочват изявленията на ЕЦБ, ЕБО и ЕОЦКП³⁰. Комисията е съгласна с изявленията на различните органи, че ако ответните мерки са временни и са свързани с кризата с COVID-19, вероятността промените да са значителни е малка.

Използване на гаранциите по заеми и провизиране за ОКЗ съгласно МСФО 9

Гаранциите по заеми не увеличават, нито намаляват риска от неизпълнение от страна на кредитополучателя, но намаляват размера на кредитните загуби, ако такова неизпълнение действително настъпи. Когато правителството или друг субект предоставя в полза на кредитополучателите гаранции по банков кредити, банките трябва да отчитат тези гаранции при изчисляването на размера на ОКЗ. Следователно този размер ще бъде по-нисък, тъй като гаранцията частично ще компенсира загубата.

Предоставяната от банките информация за определянето съгласно МСФО 9 на очакваните кредитни загуби, в т.ч. за песимистичните сценарии, следва да е задълбочено обмислена. Банките следва също така да посочват в бележките специфичните счетоводни политики, приети във връзка с кризата с COVID-19. Тези оповестявания ще послужат на пазарните участници при оценяването на банковите експозиции към кредитен риск.

Очаква се в одитната си работа външните одитори да взимат под внимание изявленията на БКБН, ЕБО³¹, ЕОЦКП³², ЕЦБ³³, СМСС³⁴, както и настоящото съобщение. Това

²⁸ Вж. насоките на ЕБО за прилагане на определението на „неизпълнение“, които се намират на следния електронен адрес: [https://eba.europa.eu/sites/default/documents/files/documents/10180/1597103/004d3356-a9dc-49d1-aab1-3591f4d42cbb/Final%20Report%20on%20Guidelines%20on%20default%20definition%20\(EBA-GL-2016-07\).pdf](https://eba.europa.eu/sites/default/documents/files/documents/10180/1597103/004d3356-a9dc-49d1-aab1-3591f4d42cbb/Final%20Report%20on%20Guidelines%20on%20default%20definition%20(EBA-GL-2016-07).pdf).

²⁹ Вж. <https://eba.europa.eu/eba-provides-clarity-banks-consumers-application-prudential-framework-light-covid-19-measures>; и https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/esma32-63-951_statement_on_ifrs_9_implications_of_covid-19_related_support_measures.pdf

³⁰ Вж. <https://cdn.ifrs.org/-/media/feature/supporting-implementation/ifrs-9/ifrs-9-ecl-and-coronavirus.pdf?la=en>

³¹ Вж. изявлението на ЕБО за прилагането на пруденциалната уредба във връзка с неизпълнението, реструктурирането и МСФО 9 в контекста на мерките във връзка с COVID-19, 25 март 2020 г.: [Насоки на ЕБО относно въведените в контекста на кризата с COVID-19 законодателни и незаконодателни мораториуми върху погасителните вноски, 2 април 2020 г.](#)

³² Вж. изявлението на ЕОЦКП за счетоводните последици от разпространението на COVID-19 върху изчисляването по МСФО 9 на очакваните кредитни загуби, 25 март 2020 г.

³³ Вж. публикуваните от банковия надзор на ЕЦБ често задавани въпроси за надзорните мерки на ЕЦБ в отговор на разпространението на коронавируса, 20 март 2020 г.; Писмо на банковия надзор на ЕЦБ до значимите институции „IFRS 9 in the context of the coronavirus (COVID-19) pandemic“ [„МСФО 9 в контекста на пандемията от коронавируса COVID-19“], 1 април 2020 г.

³⁴ Вж. изявлението на СМСС за МСФО 9 и Covid-19 „Accounting for expected credit losses applying IFRS 9 Financial Instruments in the light of current uncertainty resulting from the covid-19 pandemic“ [„Отчитане на очакваните кредитни загуби при прилагане на МСФО 9 „Финансови инструменти“ в контекста на съществуващата несигурност поради пандемията от Covid-19“], 27 март 2020 г.

означава, че при оформянето на одиторското си становище те би следвало да отчитат, в съответствие с тези насоки, възможността за преценка и използването на гъвкавост, които са предвидени за банките в МСФО 9. В изявлението на КЕОНО са включени допълнителни аспекти на отражението на кризата с COVID-19 върху задължителния одит на финансовите отчети като цяло³⁵.

Преходни разпоредби в Регламента за капиталовите изисквания

Банките се насърчават да прилагат преходните разпоредби на МСФО 9, което ще намали въздействието на изискването в МСФО 9 провизиране за ОКЗ върху изискуемия капитал на банките³⁶. Регламентът за капиталовите изисквания (РКИ) съдържа преходна разпоредба³⁷, която позволява на банките да добавят обратно към своя базов собствен капитал от първи ред всяко увеличение на провизиите в резултат на осчетоводяването на ОКЗ по МСФО 9³⁸. Към второто тримесечие на 2018 г. само 56 % от банките в ЕС са използвали преходните разпоредби³⁹. В еврозоната от тази възможност са се възползвали само 34 пряко поднадзорни на ЕЦБ банки. Банките, избрали да не използват преходните разпоредби за МСФО 9 през 2018 г., биха могли да преразгледат това решение след предварително одобрение от компетентния си орган.

Компетентните органи следва надлежно да отчитат настоящите извънредни обстоятелства и да обработват своевременно заявленията на банките за прилагане на преходните разпоредби на РКИ за МСФО 9⁴⁰. С цел да се ограничи възможната нестабилност на изискуемия капитал, която може да възникне, ако поради кризата с COVID-19 ОКЗ се увеличат значително, БКБН се съгласи да се изменят съществуващите преходни разпоредби. Тези изменения ще позволят подновяване на 5-годишния преходен период и ново калибриране на разпоредбите относно добавянето на провизиите обратно към базовия собствен капитал от първи ред. Днес Комисията приема законодателно предложение за въвеждането на тези изменения в правото на Съюза⁴¹.

3. Гъвкавост, предвидена в пруденциалните норми относно класифицирането на необслужваните кредити

Мерките за подпомагане — гаранции по заеми и частни или законоустановени мораториуми — не противоречат на пруденциалните норми относно класифицирането

³⁵ Вж. изявлението на КЕОНО, в което се подчертават областите от голямо значение с оглед на въздействието на ситуацията с Covid-19 върху одитите на финансовите отчети, 25 март 2020 г.

³⁶ ЕЦБ препоръчва на всички банки, попадащи в обхвата на нейния пруденциален надзор, да използват преходните разпоредби и обяви готовността си своевременно да обработва всички получени в тази връзка заявления: вж. често задаваните въпроси за надзорните мерки на ЕЦБ в отговор на разпространението на коронавируса, 20 март 2020 г.

³⁷ Член 473а от РКИ.

³⁸ В рамките на пет години (от 1 януари 2018 г. до 31 декември 2022 г.) сумата, която банките могат да добавят обратно към базовия си собствен капитал от първи ред, постепенно намалява. Потенциалното въздействие върху базовия собствен капитал от първи ред може да бъде намалено със 70 % през 2020 г., с 50 % през 2021 г. и с 25 % през 2022 г.

³⁹ Доклад на ЕБО „First observations on the impact and implementation of IFRS 9 by EU institutions“ [„Първи наблюдения за въздействието и прилагането от институциите на ЕС на МСФО 9“], 20 декември 2018 г. Междувременно този брой може да се е променил, тъй като на банките се разрешава да променят първоначалното си решение дали еднократно да се възползват от временните разпоредби или не.

⁴⁰ Вж. препоръката, която ЕБО отправи в изявлението си от 25 март 2020 г. На 20 март 2020 г. ЕЦБ препоръчва на всички банки, попадащи в обхвата на нейния пруденциален надзор, да приложат преходните разпоредби и обяви готовността си своевременно да обработва всички получени в тази връзка заявления.

⁴¹ Вж. точка 5 по-долу. Текущо наблюдение и последващи мерки

на необслужваните кредити (НК). Във връзка с това ЕБО⁴² и ЕЦБ⁴³ направиха изявления и публикуваха насоки, за да се изясни как съгласувано да се разглеждат аспектите, свързани с i) класифицирането на кредитите в неизпълнение и ii) идентифицирането на реструктурираните експозиции.

Използване на гаранциите и определяне на „неизпълнение“

Пруденциалните норми не задължават банката да приема автоматично, че длъжник, който иска задействане на дадена гаранция, е в неизпълнение. Въпреки че по силата на РКИ⁴⁴ е необходимо да се определи дали е малко вероятно длъжникът да изплати задължението си, ако не прибегне до гаранция, само по себе си прибегването до гаранция не налага длъжникът да бъде класифициран като длъжник в неизпълнение⁴⁵. Същевременно гаранцията не изключва възможността даден длъжник да бъде класифициран като длъжник в неизпълнение. Независимо от съществуването на гаранция, банката трябва да си състави мнение за това дали длъжникът е в състояние да изпълни задълженията си.

На този етап от кризата с COVID-19 редица кредитополучатели са временно затруднени да изпълняват кредитните си задължения. Когато оценяват способността на кредитополучател да изпълнява задълженията си, банките следва да отчитат неговите дългосрочни перспективи, като обръщат внимание на ситуацията, при която има най-голяма вероятност временните проблеми да се превърнат в трайни затруднения и в крайна сметка да доведат до неплатежоспособност.

Използване на мораториумите върху плащанията и определяне на „реструктуриране“ и „неизпълнение“

Въведените в отговор на кризата с COVID-19 публични и частни механизми на мораториум не водят автоматично до прекласифициране на експозициите като „реструктурирани“, „обслужвани“ или „необслужвани реструктурирани“. В обхвата на определението на „реструктуриране“⁴⁶ банките обикновено предлагат специални мерки (например временно спиране на погасителните вноски на главницата и/или лихвите по даден кредит), за да се облекчат кредитните задължения на отделните кредитополучатели, които изпитват или е вероятно да изпитат временни финансови затруднения. Ако дадена мярка за реструктуриране води до намаляване на финансовото задължение (т.нар. „принудително реструктуриране“), това означава, че кредитополучателят е малко вероятно да изпълни кредитното си задължение⁴⁷. От друга страна, въведените в отговор на кризата с COVID-19 публични и частни механизми на мораториум са с предимно превантивен и общ характер. Те са насочени към преодоляване на системните рискове и намаляване на бъдещите потенциални рискове пред икономиката на ЕС. Те не обслужват конкретен кредитополучател:

⁴² Вж. изявлението на ЕБО за прилагането на пруденциалната уредба във връзка с неизпълнението, реструктурирането и МСФО 9 в контекста на мерките във връзка с COVID-19, 25 март 2020 г.: [Насоки на ЕБО относно въведените в контекста на кризата с COVID-19 законодателни и незаконодателни мораториуми върху погасителните вноски, 2 април 2020 г.](#)

⁴³ Вж. публикуваните от банковия надзор на ЕЦБ често задавани въпроси за надзорните мерки на ЕЦБ в отговор на разпространението на коронавируса, 20 март 2020 г.; Писмо на банковия надзор на ЕЦБ до значимите институции „IFRS 9 in the context of the coronavirus (COVID-19) pandemic“ [„МСФО 9 в контекста на пандемията от коронавируса COVID-19“], 1 април 2020 г.

⁴⁴ Член 178, параграф 1, буква а) от РКИ.

⁴⁵ Вж. също често задаваните въпроси, публикувани от ЕЦБ на 20 март 2020 г.

⁴⁶ Член 476 от РКИ.

⁴⁷ Член 178, параграф 3, буква г) от РКИ.

продължителността на отлагането на плащанията е фиксирана за всички кредитополучатели, независимо от специфичните финансови обстоятелства при всеки един от тях⁴⁸. Поради тези причини може да се приеме, че те не засягат класифицирането на съответните кредити. Публичните и частните мораториуми следва да бъдат третирани еднакво, тъй като имат една и съща цел и сходни характеристики.

В насоките на ЕБО от 2 април 2020 г. относно мораториумите върху погасителните вноски⁴⁹ се посочва при какви условия тези публични или частни мораториуми не водят до класифициране като „преструктуриране“. Когато погасяването на задължение е спряно поради мораториум, „дните на просрочие“⁵⁰ престават да се броят и всички просрочия се броят според изменения график на плащанията⁵¹. Въпреки че банките продължават да са задължени да оценяват вероятността от неизпълнение от страна на длъжника за всеки отделен случай, тази оценка се основава на изменения график на плащанията и когато в това отношение няма опасения, експозицията може да запази статуса си на „обслужвана“.

В насоките на ЕБО относно мораториумите върху погасителните вноски обаче се пояснява, че когато преценяват вероятността от неизпълнение, банките следва да продължат да прилагат обичайните си политики за оценка на риска. Когато преценяват кредитния риск при кредитополучателите, които се ползват от мораториум върху погасителните вноски, банките би следвало да извършват оценка на риска. Въпреки че мораториумите върху погасителните вноски не се класифицират като мярка за преструктуриране, банките трябва внимателно да оценят кредитното качество на своите експозиции, спрямо които се прилагат тези мерки, и да идентифицират, за целите на определянето на „неизпълнение“, ситуациите, в които кредитополучателите е малко вероятно да изпълнят кредитните си задължения⁵². Това означава, че банките следва да обръщат особено внимание и да оценяват с приоритет тези длъжници, за които има най-голяма вероятност да изпитат затруднения с погасяването на кредитите си.

4. Роля и отговорност на банковия сектор

За да бъдат ефективни, предприетите от властите ответни мерки за подпомагане на икономиката се нуждаят от ефективни канали за реализирането си и от пълното сътрудничество на банковия сектор. Поради това банките трябва да сътрудничат помежду си и с властите, така че да се осигури достатъчна ликвидност в полза на кредитирането в целия Съюз. Предриетите от властите ответни мерки предоставиха допълнителна ликвидност на сектора и освободиха ликвидните буфери на банките с цел да се засили капацитетът им за обслужване на единния пазар. Банките

⁴⁸ Вж. изявлението на ЕБО за прилагането на пруденциалната уредба във връзка с неизпълнението, преструктурирането и МСФО 9 в контекста на мерките във връзка с COVID-19, 25 март 2020 г.: [Насоки на ЕБО относно въведените в контекста на кризата с COVID-19 законодателни и незаконодателни мораториуми върху погасителните вноски, 2 април 2020 г.](#)

⁴⁹ Насоки относно въведените в контекста на кризата с COVID-19 законодателни и незаконодателни мораториуми върху погасителните вноски: <https://eba.europa.eu/regulation-and-policy/credit-risk/guidelines-legislative-and-non-legislative-moratoria-loan-repayments-applied-light-covid-19-crisis>.

⁵⁰ Член 178, параграф 1, буква б) от РКИ.

⁵¹ Вж. изявлението на ЕБО за прилагането на пруденциалната уредба във връзка с неизпълнението, преструктурирането и МСФО 9 в контекста на мерките във връзка с COVID-19, 25 март 2020 г.: <https://eba.europa.eu/eba-provides-clarity-banks-consumers-application-prudential-framework-light-covid-19-measures>.

⁵² Член 178, параграф 1, буква а) от РКИ.

отговарят за поддържането на ликвидните потоци и следва да продължат да изпълняват общата си задача за съхраняване на междубанковото кредитиране. Поради това достъпът на бизнеса и домакинствата в целия Съюз до банково кредитиране е от възлово значение.

Банките следва да ускорят цифровата трансформация във всички сфери на дейност и да останат бдителни по отношение на измамите⁵³. В контекста на наложеното от властите спазване на дистанция при общуване, делът на цифровото банкиране като начин за осигуряване на непрекъснатостта на банковите услуги ще продължи да нараства⁵⁴.

Различните надзорни мерки, с които банките временно се освобождават от някои капиталови, ликвидни и операционни изисквания, подобряват условията, при които банковият сектор може да допринесе за общите усилия, и правят възможно, посредством възловата социална и икономическа роля на сектора, осъществяването на публичните мерки за подпомагане. Тези мерки са превантивни по характер и целят да се преодолее непосредственото въздействие на кризата с COVID-19 и трудностите при прогнозирането на вероятния темп на възстановяване. Въпреки че са рекапитализирани в значителна степен и много по-добре подготвени да устояват на неблагоприятни сценарии, отколкото по време на финансовата криза от 2008–2009 г., все пак банките трябва да се подготвят за влошаващи се икономически перспективи, които неизбежно ще увеличат рисковете, пред които са изправени, и свързаните с това разходи. Банките трябва да действат консервативно, за да съхранят или увеличат капиталовата си база и оттам — кредитния си капацитет.

При настоящото извънредно положение задържането на дивидентите представлява консервативен подход на банковите политики за разпределяне на печалбата. Надзорните органи призоваха банките да се въздържат, по време на кризата с COVID-19, от изплащане на дивиденти и обратно изкупуване на акциите⁵⁵. Похвално е, че все повече банки решиха да преустановят изплащането на дивиденти; независимо от това, всички банки в Съюза се приканват да се въздържат, по време на кризата с COVID-19, да възнаграждават акционерите си под формата на изплащане на дивиденти и обратно изкупуване на акциите. Така банковият сектор ще изпрати ясен сигнал за ангажимента си да изиграе своята роля за преодоляване на извънредната ситуация.

При настоящите обстоятелства банките също така се приканват да подхождат консервативно към изплащането на променливите възнаграждения. ЕБО и председателят на Надзорния съвет на ЕЦБ насърчиха банките да проявяват умереност по отношение на премиите; от своя страна, редица национални надзорни органи вече предприеха действия в тази насока. В настоящия контекст от първостепенно значение е всички ресурси, с които банките разполагат, в т.ч. заделените за премии, да се мобилизират във възможно най-голяма степен за засилване на стабилността на банките и на техния кредитен капацитет — за да могат да подпомагат клиентите си. Колкото до самите банки, в тези трудни времена изплащането на

---

⁵³ Вж. изявлението на ЕБО за действията за ограничаване на риска от финансови престъпления в контекста на пандемията от COVID-19, 31 март 2020 г.

⁵⁴ Вж. консултацията на Комисията относно нова стратегия за цифрови финанси за Европа.

⁵⁵ Вж. препоръката на ЕЦБ от 27 март 2020 г. за изплащането на дивиденти по време на пандемията от COVID-19, както и изявлението на ЕБО от 31 март 2020 г. за изплащането на дивиденти, обратното изкупуване на акциите и променливото възнаграждение. От своя страна националните компетентни органи публикуваха подобни изявления.

по-ниски премии на висшето ръководство и на служителите с високи доходи е и начин за изразяване на солидарност със засегнатите от разпространението на COVID-19.

5. Текущо наблюдение и последващи мерки

ЕС доказва способността си да реагира бързо на кризата. ЕБО, ЕЦБ и националните компетентни органи приеха ответни мерки за освобождаване на оперативни ресурси на банките и отправиха насоки към банките с оглед на пълноценно използване на предвидената в нормативната уредба гъвкавост.

Комисията приветства тези мерки и насърчава банките да се възползват от тази гъвкавост. Тези мерки бяха предприети с ясна цел да се подкрепят банките, така че те да могат да изпълнят ролята си за преодоляване на кризата с COVID-19. Комисията, заедно с ЕЦБ, ЕБО и националните органи, ще следи как банките ще използват гъвкавостта и освободения капитал и ще оцени до каква степен ответните мерки благоприятстват кредитния капацитет на банките. Текущото наблюдение ще обхваща обема на отпусканите кредити, както и кредитните стандарти, като например критериите за поемане на емисии от банките, за да се прецени дали настоящата криза ограничава кредитирането.

Същевременно Комисията ще продължи да работи за координиран международен отговор в рамките на Г-20, Г-7 и Съвета за финансова стабилност (СФС), в т.ч. сътрудничеството си с международните органи по стандартизация като БКБН, СФС и СМСС. Благодарение на предприетото в световен мащаб регламентиране след финансовата криза през 2008–2009 г., понастоящем световната банкова система разполага със значително по-високи равнища на капитал и ликвидност в сравнение с началото на посочената криза. Поради това банките имат по-голям капацитет да поемат шока от световната здравна криза и да продължат да финансират икономиката. Тъй като пандемията е с глобален характер, а и банковите операции често прехвърлят националните граници, ответната нормотворческа реакция отново трябва да е координирана в световен мащаб. Във връзка с това, на заседанието на министрите от Г-20 на 15 април бе изготвен план за действие, който представлява мащабен отговор на кризата с COVID-19 и на нейните икономически последици, и включва мерки в областта на финансовото регулиране и надзор. Провежданото от Комисията на световно равнище сътрудничество обхваща: i) обмен на информация за предприеманите от ЕС мерки; ii) работа за постигането на глобален политически отговор; както и iii) улесняване на прилагането в ЕС на договорените на световно равнище мерки. Комисията приветства решенията на БКБН, съответно от 27 март⁵⁶ и 3 април⁵⁷, за отлагане с една година на въвеждането на окончателните елементи на реформата „Базел III“ и за удължаване на периода на преходните разпоредби относно третирането на изискуемия капитал при осчетоводяването на ОКЗ. Освен това Комисията приветства съобщението на Съвета за финансова стабилност от 2 април⁵⁸ за промяна на приоритетите в работната му програма с цел максимално увеличаване на стойността на приноса му за отговор на кризата с COVID-19. Комисията възнамерява да отложи приемането на законодателното си предложение относно окончателните елементи на рамката „Базел III“, но все пак да го приеме навреме, така че оставащите стандарти на „Базел III“ да бъдат практически въведени в ЕС до януари 2023 г. В оценката на въздействието, която

⁵⁶ Вж. <https://www.bis.org/press/p200327.htm>

⁵⁷ Вж. <https://www.bis.org/press/p200403.htm>.

⁵⁸ Вж. <https://www.fsb.org/work-of-the-fsb/addressing-financial-stability-risks-of-covid-19/>

ще придружава посоченото предложение, Комисията ще вземе предвид отражението на кризата с COVID-19 върху финансовото състояние на банките.

Нормативните и надзорните мерки открийа заложената в правните норми на Съюза значителна гъвкавост при подпомагане на кредитирането на засегнатите от кризата с COVID-19 клиенти. В тази ситуация не се препоръчват мащабни промени: те по-скоро биха увеличили оперативната тежест за банките, тъй като банките ще трябва да се приспособят към тях. Освен това резките промени в счетоводните и пруденциалните правни норми на ЕС в разгара на кризата биха могли да подкопаят доверието на обществеността в банките в ЕС.

Същевременно обаче са необходими целеви промени в специфични аспекти на пруденциалната уредба, за да се позволи на банките да изпълняват възловата си роля за подпомагане на хората и икономиката. Поради това, с настоящото тълкувателно съобщение Комисията приема и законодателно предложение⁵⁹, с което се въвеждат предложените от БКБН изменения на съществуващите преходни разпоредби за осчетоводяване на ОКЗ и отлагане на прилагането на новото изискване за буфер на отношението на ливъридж, както и ограничени изменения на някои елементи в РКИ; целта е да се увеличи в максимална степен капацитетът на банките за поемане на породените от кризата с COVID-19 загуби и за кредитиране на бизнеса и домакинствата, без при това да се накърнява трайната им устойчивост.

Вероятно е мерките за подпомагане на потребителите също да трябва да бъдат засилени, тъй като намаляването на разполагаемия доход на домакинствата поради загубата на работа или спада на икономическата активност вероятно ще увеличи свръхзадлъжнялостта в ЕС. Тези въпроси ще бъдат разгледани при предвидения за 2021 г. преглед на Директивата за потребителските кредити (2008/48/ЕО) и на Директивата за ипотечните кредити (2014/17/ЕС).

В бъдеще Комисията ще задълбочи сътрудничеството си с европейския финансов сектор във връзка с ролята му в борбата с коронавируса и неговото социално-икономическо въздействие, както и за подпомагане на едно устойчиво икономическо възстановяване. Отговорът трябва да е европейски, като се избягват националната разпокъсаност и некоординираните действия.

За тази цел Комисията ще започне диалог с европейския финансов сектор и останалите заинтересовани страни (представители на бизнеса и потребителите), за да почерпи, въз основа на най-добрите практики, идеи за това как секторът следва да се включи в усилията за подпомагане на гражданите и бизнеса по време на кризата и при последващото възстановяване, а в бъдеще — как, в контекста на предстоящата обновена стратегия на ЕС за финансиране на устойчивото развитие, да улеснява екологизирането и цифровизирането в името на един устойчив икономически растеж. За тази цел Комисията ще работи в тясно сътрудничество с всички заинтересовани страни във финансовия сектор, за да съдейства на ролята и усилията им за подпомагане на европейските дружества и домакинства.

---

⁵⁹ Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на регламенти (ЕС) № 575/2013 и (ЕС) 2019/876 по отношение на корекции в отговор на пандемията от COVID-19, COM(2020) 310, 28.4.2020 г.